

Esitys maa- ja metsätalousministeriölle Keurusselän retkeilyalueen perustamisesta

KH 28.04.2025 § 106

205/00.01.05.00/2023

Valmistelija Kaupunkikehityspäällikkö Timo Määttä, timo.maatta(at)keuruu.fi, p. 0400 763995

Päätös Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus valtuuttaa kaupunginjohtajan jättämään hakemuksen maa- ja metsätalousministeriölle.

Kaupunginhallitus toteaa päätöksen olevan julkinen.

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus Keuruun kaupunki esittää maa- ja metsätalousministeriölle, että valtio muodostaa ulkoilulain mukaisen Keurusselän retkeilyalueen ensi vaiheessa valtion omistamille, entisen Keuruun varuskunnan alueen maille (n. 9,5 km²).

Selostus

Keuruun kaupunki on profiloitunut matkailustrategiassa retkeilykaupungiksi. Keuruun keskustan osayleiskaavan laadinnan yhteydessä on tehty erillinen maakuntaliiton osarahoittama esiselvitys -hanke, jolla on tutkittu Keurusselän retkeilyalueen perustamisen edellytyksiä entisen Keuruun varuskunnan alueelle. Valtion omistuksessa oleva entinen varuskunta-alue sijoittuu kiinteästi Keurusselän matkailupalveluiden ja kaupunkipalveluiden yhteyteen. Alueen pinta-ala on lähes 1000 ha ja alueella sijaitsee runsaasti retkeilykäyttöön soveltuvia, reittejä, kevytliikenneväyliä, valaistu hiihtolatu / kuntorata, taukopaikkoja, vapaan kelkkailun alue ja ampumarata. Alue rajoittuu Keurusselän liikuntapuistoon, jossa on: hiihtoladut / kuntoradat, ampumahiihtostadion, jousiampujien maastorata, frisbeegolf-rata, huolto- ja kokoustiloja sekä erämaakirkko. Alueen läheisyydessä on Hotelli Keurusselkä, Hotelli Viikinhovi, Lomakartano Pöyhölä ja Keurusselän veneily- ja melontareitit. Viereisen Keuruun keskustan voi kiertää kanootilla ja keskustassa sijaitsee kaupallisten palveluiden lisäksi, uimahalli, keilahalli ja muita vapaa-ajan palveluja. Keuruun kaupungin ylläpitämiä kuntoilu- ja polkuverkostoja on yhteispituudeltaan noin 150 kilometriä. Osa reiteistä soveltuu lapsiperheiden ja ikäihmisten lisäksi myös liikuntarajoitteisten ihmisten retkeilemiseen.

Keuruu on helposti saavuttavissa Tampereen, Seinäjoen ja Jyväskylän suunnasta junalla ja linja-autoyhteys Jyväskylään ja Mänttään on hyvä. Keurusselän alueella liikennöi kesäisin siipirasalus Elias Lönnroth.

Puolustusvoimien käytössä olleen alueen Keurusselän rantaluonto on säilynyt retkeilyn kannalta katsottuna "luonnontilaisena" ja sopii hyvin matalan kynnyksen retkeilyalueeksi. Alueen luontoarvot on mittavat ja ne on kartoitettu esiselvitys -hankkeessa.

Retkeilyalueen vaikutuksista paikallistalouden on tehty erillinen selvitys. Sen tuloksia voisi kiteyttää seuraavasti: Keurusselällä retkeilisi vuonna 2034, 28700 kävijää, joka työllistäisi 17,6 henkilöä ja kokonaistulo-vaikutus olisi n. 2113100 €.

Retkeilyaluetta on toisessa vaiheessa mahdollista laajentaa valtion maiden lisäksi maanomistajien vapaaehtoisuuteen perustuen Keurusselän saaristoon. Esiselvitys -hankkeen aikana ilmeni halukkuutta vapaaehtoiseen maanvaihtoon Keurusselän järviolueella olevien saarten osalta.

Esiselvityksen aikana järjestettiin työpaja, johon osallistui laajasti eri tahoja (Soveli ry, Ikäinstituutti ry, Jyväskylän yliopisto, Keski-Suomen liitto, Metsähallitus, MMM ja Pohjoisen Keski-Suomen ammattioppilaitos ja Keuruun kaupunki). Hankkeessa on oltu yhteydessä Keski-Suomen hyvinvointialueeseen, Jyväskylän ammattikorkeakouluun sekä Suomen Latuun. Esiselvityksen jälkeen on käynnistynyt retkeilyn yritysryhmä, jossa on mukana 7 yritystä, hanketta hallinnoi Keuruun kaupungin kehittämissyhtiö Keulink Oy.

Liitteenä on retkeilyaluekartta, osayleiskaavaaluonnos, paikallistalouden vaikutusten arviointi ja luontoselvitys.

Esiselvitys -hankkeen yhteydessä kehitelty LTT-konsepti (Low Threshold Trip) mukailee myös Keski-Suomen maakuntastrategian aluekehittämisen pitkän aikavälin tavoitteita; hyvää vointia ja osallisuutta. Käydyissä keskusteluissa on noussut vahvasti esille hyvinvointialueen ja alueen oppilaitosten (yliopisto, ammattikorkeakoulu, erä- ja luonto-opaskoulutus) välinen yhteistyö, jonka avulla voidaan kehittää malleja esimerkiksi hyvinvointireseptin käyttöönotosta. Keurusselän retkeilyalueen muodostaminen tukee Kansallisen virkistyskäyttöstrategian toteuttamista.

Keuruun kaupunki esittää maa- ja metsätalousministeriölle, että valtio muodostaa ulkoilulain mukaisen Keurusselän retkeilyalueen ensivaiheessa valtion omistamille maille (9,5 km²). Ensimmäinen vaihe ei tarvitse maanoston määrärahoja. Hoito- ja käyttösuunnitelman tekemisen rahoittamiseksi kaupunki esittää yhteishanketta -hankerahoituksella.